

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă

ARTĂ TEATRALĂ ȘI ARTELE SPECTACOLULUI

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

„Exercițiile pe teme simple care se realizează în atelierele de artă dramatică demonstrează că se pot atinge cote de creativitate, adesea mai înalte decât în multe din pseudocreațiile unor actori cu experiență pe parcursul unui întreg spectacol. S-au văzut mari actori, în roluri importante, nereușind decât să mimeze, să joace *actoricește*, dar căroră, *omenește* nu li se întâmpla nimic important, nicio modificare esențială, pe parcursul unui întreg spectacol” (Ion Cojar, *O poetică a artei actorului*, Paideia, București, 1999, p. 60).

A.

Pornind de la acest citat, realizați un eseu în care să analizați diferențele dintre *jocul actoricesc/meșteșugăresc* și creația scenică ce are la bază *omenescul*. În redactarea eseului veți analiza:

- a). adevărul personal ca scop al creației scenice prin găsirea unui mecanism de gândire interior al fiecărui copil-actor asemănător cu modul de gândire al personajului creat (Cojar, pag.39);
- b). reacție organică/organicitate, care în creația scenică este capacitatea de a întruchipa veridic situații de viață cât mai diverse, a trăi cu adevărat alte vieți (Cojar, pag.134);
- c). rezolvarea de teme fără o rețetă anumită în construcția momentelor scenice (Cojar, pag.81).

B.

- a). Dați exemplu de o suită de cinci exerciții pe care le lucrați cu elevii, pentru descoperirea reacțiilor organice și a adevărului personal în situații scenice noi (prezentarea jocurilor teatrale cu expunerea regulilor și a obiectivelor, punct de concentrare, indicații pe parcurs, observații și evaluare);
- b). Argumentați alăturarea exercițiilor prezentate în suită la punctul B. a.

Notă: În vederea notării, se vor lua în considerare organizarea logică a expunerii și utilizarea limbajului de specialitate.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Barbu Ștefănescu-Delavrancea (1858-1918) este unul dintre cei mai reprezentativi dramaturgi ai vremurilor sale, remarcându-se în istoria teatrului românesc, în special pentru dramele sale istorice, printre care se numără și poemul dramatic *Apus de soare*. Acesta a fost reprezentat pentru întâia oară pe scena Teatrului Național București, în 4 februarie 1909. *Apus de soare* deschide *Trilogia Moldovei* și este prima creație, dintre cele trei, care indică deschiderea dramei istorice spre realismul psihologic. La scurtă vreme de la apariția piesei, Nicolae Iorga sesiza unele dintre elementele ce determină stilul autorului și contribuțiile acestuia spre înnoirea dramei istorice: „Câtă gingășie în dialoguri, câtă noutate mai ales, cu care trebuie să te deprinzi puțin, chiar dacă te-ai fi deprins cu vechiul Delavrancea, câtă îndrăzneală în culori, câteodată până la o cruzime pe care n-ai fi dorit-o, câtă finețe, aceasta primită cu recunoștință, în alte locuri. Și mai ales, ce dulce chip, acela al Oanei” (Nicolae Iorga, *Neamul românesc literar*, anul I, nr. 4, 1909, p. 259).

Pornind de la acest citat, realizați un eseu în care să prezentați portretul moral al personajului central Ștefan cel Mare, din piesa *Apus de soare* de Barbu Ștefănescu-Delavrancea. În realizarea eseului veți avea în vedere:

- a). prezentarea dramaturgului în contextul epocii;
- b). menționarea celorlalte două piese ce fac parte din *Trilogia Moldovei*;
- c). analizarea temei piesei, pornind de la titlu;
- d). caracterizarea personajului Ștefan cel Mare;
- e). descrierea relației dintre Ștefan cel Mare cu personajele Oana, Bogdan, paharnicul Ulea;
- f). precizarea a doi actori români care au dat viață personajului Ștefan cel Mare, în montări celebre de teatru, film sau televiziune.

Notă: În vederea notării, se vor lua în considerare organizarea logică a expunerii și utilizarea limbajului de specialitate.